

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/67/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7911203075
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2013:7911203075.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou v právnej veci maloletej N. H., J.. XX.X.XXXX, bytom J. XX/XX, I., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa rodičov: N. H., J..XX.X.XXXX, G. Y. XXXX/XX, Y. a I. H., J..XX.XX.XXXX, G. S..V..Š. Č.. XXXX/XX, N., zastúpeného JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Štefánikova 8, Michalovce, konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/99/2006-59 zo dňa 28.3.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/187/2007-96 zo dňa 28.7.2008 vo výrokovej časti o výživnom na maloletú N. H., J.. XX.X.XXXX tak, že:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej N. N. 130,-Eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, od 28.2.2011 do 28.2.2012, sumou 300,-Eur od 1.3.2012 do 30.11.2012 a sumou 130,-Eur od 1.12.2012 do budúca.

Dižné výživné za obdobie od 28.2.2011 do 5.6.2013 vo výške 2.302,43 Eur povoľuje otcovi splácať v 190,-Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 28.2.2011, doplneným podaním zo dňa 17.5.2011 domáhala zvýšenia výživného na maloletú dcéru N. zo strany otca zo sumy 100 € na 200 €. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane matky ako aj dieťaťa k podstatným zmenám pomerov. Matke skončila rodičovská dovolenka a tak sa stalo jej jediným príjmom výživné na maloletú N. vo výške 100,- € a prídavky na dve deti vo výške 44,02-€ mesačne. Maloleté dieťa nečakane ochorelo. Začiatkom roka 2011 sa muselo podrobiť ťažkej operácii. Všetky náklady spojené s návštevou nemocníc, hospitalizáciou, domácou liečbou hradila matka za pomoci svojich rodičov. Po skončení hospitalizácie niekoľko týždňov ležalo dieťa doma na lôžku, nosilo korzet, bolo v celodennej starostlivosti matky. Otec kontaktoval dieťa v tom čase prvýkrát po šiestich rokoch. Okrem toho dieťa trpí atopickým ekzémom a alergiou, s čím sú spojené ďalšie výdavky. Od marca nosí okuliare, ktoré hradila matka. Keďže je dcéra teraz v období dospievania matka má zvýšené výdavky na ošatenie, obuv, kozmetiku, a pod.

V priebehu konania návrh doplnila a žiadala, aby súd v období 9 mesačného pobytu otca na misii v M. určil výživné vo výške 500 € mesačne.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa so správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine dieťaťa, spismi tunajšieho súdu sp.zn. 16P/36/2012, 8P/99/2006, ako aj oboznámením sa s ďalšími pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/99/2006-59 zo dňa 28.3.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu č.k. 7CoP/187/2007-96 zo dňa 28.7.2008 bola naposledy upravená výška výživného na maloletú N. H. tak, že súd znížil výživné zo sumy 5.000,-Sk (165,97-€) na sumu 3000,-Sk (99,58-€) mesačne od 1.4.2006. Súd pri rozhodovaní vychádzal z príjmu otca, ktorý bol v roku 2006 14.075,-Sk (467,-€), v roku 2007 17.139-€ (568,91-€) a v roku 2008 18.556,-Sk (615,95), berúc do úvahy , že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť voči dvom maloletým deťom a voči manželke, ktorá bola na materskej dovolenke. Vychádzal taktiež z príjmu matky, ktorý pozostával len z rodičovského príspevok, pričom jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej M..

Zo správy Neurochirurgickej kliniky Univerzitnej nemocnice X..K. I. H. zo dňa 18.4.2011 súd zistil, že maloletá N. H. bola v januári 2011 operovaná pre aneuryzmatickú kostnú cystu stavca L4. Zo správy neurochirurga zo dňa 12.3.2011 bolo zistené, že dieťa nenavštevovalo školu v období od 17.1.2011 do 11.3.2011 z toho v období od 14.1.2011 do 31.1.2011 bolo hospitalizované.

Z posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Y. (ďalej len „ÚPSVaR“) zo dňa 25.3.2011 súd zistil, že N. H. z ťažkého zdravotného postihnutia vyplývajú tieto sociálne dôsledky: menovaná je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ktoré využíva prostredníctvom príbuzných na prepravu za rodinnými, kultúrnymi a spoločenskými podujatiami ako aj do a zo zdravotníckeho zariadenia a do školského zariadenia, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

Menovaná je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečovaní mobility a orientácie. Má obmedzenú schopnosť sebaobsluhy, schopnosť samostatne vykonávať úkony starostlivosti o domácnosť a realizovať sociálne aktivity. Vyžaduje pomoc inej osoby pri príprave a servírovaní jedla a pitia, vykonávaní úkonov osobnej hygieny, použitia toalety, kúpania vrátane umývania vlasov, obliekania a vyzliekania, obúvania a pri úkonoch starostlivosti o domácnosť.

Termín opätovného posúdenia zdravotného stavu bol január 2012.

Z lekárskej správy zo dňa 13.2.2012 bolo zistené, že maloletá N. H. je už mobilná, schopná plnej záťaže. Nie je odkázaná na sprievodcu, menovaná už nie je považovaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Z listinných dôkazov a výpovede matky súd zistil, že dieťa absolvovalo v r. 2011 a v r. 2012 (20.2.2012 - 12.3.2012) kúpeľnú liečbu v Slovenských liečebných kúpeľoch Y. Y.. Za pobyt dieťaťa v r. 2011 matka uhradila sumu 230,16 € (č.l. 108). Dieťa aj v súčasnosti pravidelne navštevuje raz za 6 mesiacov kardiologickú ambulanciu a neurologickú ambulanciu I. H..

Matka bola v čase podania návrhu nezamestnaná. V decembri 2010 jej skončila rodičovská dovolenka s maloletou dcérou M. a tým aj vyplácanie rodičovského príspevku. Jej príjem pozostával z prídavkov na dve deti vo výške 44,02 € mesačne a výživného na maloletú N., ktoré bolo vyplácané cestou exekútora vo výške 99,58 € mesačne.

Na základe rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. (č.l. 40,41, 95,96) bol k rukám matky od 1.4. 2011 do 1.3.2012 vyplácaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla vo výške 30,96 € a peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 232,09 € mesačne.

Od 1.2.2011 jej bol opätovne priznaný rodičovský príspevok v rámci predĺženej rodičovskej dovolenky s mladšou dcérou M. z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu vo výške 190,10 € (od 1.1. 2012 vyplácaný vo výške 194,70 € a od 1.1.2013 vo výške 199,60 €).

Zo správ kolízneho opatrovníka a výpovedi účastníkov súd zistil, že do 12/2011 matka žila s oboma dcérami v obci I. v rodičovskom dome spolu so starými rodičmi. Rodina mesačne hradila plyn vo výške 148 €, elektrinu 68 €. Matka uhrádzala internet 10,26 €. Zo svojho príjmu zabezpečovala stravu, ošatenie, hygienické potreby pre obe deti, cestovné náklady súvisiace s návštevami zdravotníckych zariadení a lieky pre mal. N..

Od r. 2012 dodnes žije v Y.. S druhom S. H., nar. X.X.XXXX uzavrela dňa X.X.XXXX S.. P.H. bol od 23.9.2011 do 5/2012 nezamestnaný. Založil si živnosť a v súčasnosti na základe pracovnej zmluvy vykonáva funkciu zvarača. Jeho príjem bol v 12/12 - 343,17 € (za 4 odpracované dni), v 1/13- 853,34 € (za 19 odpracovaných dní). Rodina uhrádza mesačne SIPO vo výške 244,30 €. P. H. má dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom pochádzajúcim z predchádzajúceho manželstva, ktoré bolo rozvedené Okresným súdom K. (vyplýva zo správy KO č.l. 150).

Z výpovede matky bolo zistené, že otec sa o maloletú N. začal zaujímať a osobne sa s ňou stretol po 6 ročnej absencii až v r. 2011, na podnet matky, ktorá mu oznámila vážny zdravotný stav dcéry. Otec prispieval na výživu dieťaťa len sumou naposledy stanovenou súdom, ktorá bola poukazovaná ako zrážka zo mzdy zamestnávateľom na základe exekučného príkazu vo výške 99,58 € mesačne. Nad rámec stanoveného výživného prispel v období Vianoc 2012 sumou 20 € a sumou 50 € v 4/2013, ktorá slúžila na kúpu diopt. okuliarov. Niekolkokrát odviezol matku s dcérou k lekárovi do H..

Maloletá Slávka býva v obci I. v spoločnej domácnosti so starými rodičmi z matkinej strany. Starý otec, F. S. G., je na invalidnom dôchodku s príjmom 168,10 € mesačne a stará mama, p.G. G., je na invalidnom dôchodku s príjmom 277,80 € mesačne. Starí rodičia mesačne hradia elektrinu vo výške 33,20 € a zálohu modrého plynu 167 €. V obci I. má naďalej trvalý pobyt aj matka s mal. M.. Z výpovede matky bolo zistené, že podľa možností prispieva starým rodičom sumou 50 € mesačne, dvakrát do mesiaca urobí väčší nákup potravín v hodnote 30€ a natankuje za 10 € pohonné hmoty, pretože starí rodičia si občas chodia vyzdvihnúť N. z bytu v Y., keď sa rozhodne po škole zostať dlhšie pri mame. Matka naďalej chodí s dcérou na lekárske kontroly (kardiologické, neurologické, endokrinológia) Z lekárskej správy MUDr. E. zo dňa 22.2.2013 (č.l. 162) bolo zistené, že maloletá N. je sledovaná v endokrinologickej ambulancii od r. 2009. Počas sledovania držala diétu, brala tieto lieky Euthyrox (vystavený na recept), Hviezdičkovia v hodnote 8 €, Maxicor v hodnote 18,92 € a Zenix vital v hodnote 11,19 €.

Otec je zamestnaný ako profesionálny vojak. V čase začatia konania žil v spoločnej domácnosti s manželkou Z. H., J.. XX.X.XXXX, a dvoma deťmi, D. H., J.. XX.X.XXXX a P. H., J.. X.X.XXXX, ktorého si p. H. osvojil. Rodina obývala 3-izbový byt v Y.. Manželka bola zamestnankyňou ŽSR s príjmom cca 450 € mesačne (zistené zo spisu sp.zn. 16P/36/2012). Medzi pravidelné mesačné výdaje otca patrila: životná poisťka otca 40,81 €, stavebné sporenie 46,47 €, nájomné 160 €, internet 17,92 €, platba sociálnej poisťovni 10 €, životné poisťky pre mal. deti 2 x 33,45 €, úverové splátky 136,78 €, 82,03 €.

V júli 2012 sa manželka s oboma deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti do S.. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/36/2012- 68 zo dňa 13.2.2013 súd manželstvo Z. H. a I. H. rozviedol, na čas po rozvode zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. D. sumou 75 € mesačne a na výživu mal. P. sumou 75 € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.2.2013.

Toho času žije otec sám. Zo svojho príjmu uhrádza výživné na maloleté deti pochádzajúce z jeho druhého manželstva 150€, výživné na S. N. 99,58 €, svoju životnú poisťku 40,81€, telekomunikačné služby spol. Q. N., a.s. 35,25€, inkaso 34,64€, úverové splátky 82,03 € a 161,89 €, nájomné 200€, elektrinu 5 €, internet 17,92 €.

Zo mzdových listov súd zistil, že v období r. 2011 mal otec čistý priemerný mesačný príjem 783,06 €. Každý mesiac mu bol vyplácaný príspevok na bývanie vo výške 230,50 € a príspevok na údržbu odevov 5,58 €.

Z potvrdenia zamestnávateľa súd zistil, že v období od 3/2012 do 12/2012 bol otec vyslaný na plnenie úloh mimo územia SR, do M.. Zo mzdového listu za rok 2012 bol zistený čistý príjem za 1/12 vo výške 1056,22 €, 2/12 vo výške 99,24 €, v 3/12 vo výške 406,99 € + 1691,05 €. V období 4 - 11/2012 bola výška jeho priemerného mesačného čistého príjmu vo výške 2.716,29 €. Po návrate z misie v 12/12 mal otec čistý príjem 320,39€.

Z výplatných pások predložených otcom bol zistený jeho čistý príjem za 1/13 - 928,66 €, 2/13 - 808,32€, 3/13- 880,08 € a 4/13 - 880,08 €.

Podľa § 78 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine, v platnom znení (ďalej len „Zákona o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1,2,4,5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1, veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 160 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Vykonaným dokazovaním boli preukázané podstatné zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa, matky a otca pred začatím konania ako aj v jeho priebehu.

Začiatkom roku 2011 maloletej N. diagnostikovali vážne ochorenie, dieťa sa podrobilo zložitej operácii a následne jednoročnej intenzívnej liečbe. Zhoršenie zdravotného stavu prinieslo výrazný nárast výdavkov (náklady na cestovné kvôli návštevám zdravotníckych zariadení, či kúpeľným liečbam a náklady na lieky), ktoré hradila matka. Maloletá N. bola uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, s odkázaním na pomoc inej osoby.

Výraznou zmenou, nie však dlhodobou, bola strata príjmu na strane matky, keď v 1-2/2011 dostávala len prídavky na dve deti a výživné pre maloletú N., spolu 143,78 € mesačne, čo bola jednou z príčin podania návrhu na zvýšenie výživného. V období 2/11 - 2/12 sa jej príjem zvýšil o kompenzačné príspevky, ktoré však slúžili na krytie nákladov na maloletú N.. V súčasnosti jej príjem tvorí rodičovský príspevok od 4/11, prídavky na dve deti a výživné na mal. N., takže príjmové pomery sú toho času totožné s príjmovými pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Na strane matky došlo však k podstatnej zmene v osobnom živote, keď dňa 7.7.2012 uzavrela manželstvo a tak jej vznikla nová vyživovacia povinnosť. Vzhľadom na príjem jej manžela možno ustáliť, že jej sociálne postavenie zaznamenalo progres a stabilizovalo sa.

K podstatným zmenám pomerov došlo aj na strane otca. V období 3-11/2012 bol ako profesionálny vojak vyslaný na plnenie úloh do M., čím sa jeho príjem zvýšil 2 1 násobne. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/36/2012- 68 zo dňa 13.2.2013 súd jeho druhé manželstvo s Z. H. rozviedol, maloleté deti zveril do starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu 5. a 8. ročného dieťaťa po 75 € na každé z nich.

Keďže bola preukázaná podstatná zmena pomerov, súd návrhu matky čo do zvýšenia výživného vyhovel.

Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby dieťaťa ako aj schopnosti a možnosti rodičov, ich príjmové, majetkové a osobné pomery. Súd zvýšil výživné odo dňa podania návrhu do 28.2.2012 z dôvodu výrazného zvýšenia nákladov na maloletú v dôsledku zhoršenia jej zdravotného stavu. Nárast príjmu počas misie v Afganistane sa odrazil následne vo zvýšenom výživnom 300€ mesačne od 1.3.2012 do 30.11.2012, keďže sa otcov príjem zvýšil 2 1 násobne, s poukazom na citovaný § 62 ods.2 Zákona o rodine. Od 1.12.2012 súd znížil výživné, keďže otcov príjem opäť klesol avšak ponechal ho vo výške 130€ mesačne, pretože od ostatnej úpravy výživného prešlo 5 rokov, dieťa je staršie, maloletá je žiačkou 2.stupňa základnej školy, náklady s jej starostlivosťou sa zvýšili. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že výživné je peňažná suma, ktorá slúži nielen na úhradu stravy, či šatstva a obuvi, ale aj nájomného za byt, hygienických potrieb, školskej a mimoškolskej činnosti, potrieb súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, kultúrnych, športových a rekreačných potrieb. Pri určovaní výšky výživného súd zobral do úvahy aj osobnú starostlivosť o dieťa. Bolo preukázané, že otec sa šesť rokov vôbec nepodieľal na výchove dieťaťa. Od r.2011 sa s dcérou len občasne stretáva, na jej výživu prispieval len súdom stanovenou výškou výživného.

Keďže súd zvýšil výživné a otec si za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia tohto rozsudku plnil vyživovaciu povinnosť len vo výške 99,58 € mesačne, vznikol mu nedoplatok na výživnom vo výške 2.302,43 € = 2352,43 € (1,09€ /výživné za 1 deň mesiaca 2/2011/ + 304,20€ / 30,42€ x 10 mesiacov 3-12/2011/ + 60,84 € / 30,42€ x 2 mesiace 1-2/2012 / + 1803,78 € / 200,42€ x 9 mesiacov 3-11/2012/ + 30,42 € za 12/2012 + 152,10 € / 30,42 € x 5 mesiacov 1-5/2013/) - 50 € / príspevok na okuliare v 4/2013/, ktorý mu súd povolil, vzhľadom na výšku, splácať v 190 € mesačnými splátkami (12 splátok vo výške 190 € a 1 splátka vo výške 22,43 €)spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. Sumu 20€ k príležitosti Vianoc súd do výživného nezahmul vzhľadom na jeho charakter daru.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.